

УДК 070+654.197(477.61):355.01»20»+351.862.4

ТЕЛЕБАЧЕННЯ ЛУГАНЩИНИ МІЖ ВІЙНОЮ ІНФОРМАЦІЙНОЮ ТА ПОВНОМАСШТАБНОЮ: ЗНИЩЕНЕ ВІДРОДЖЕННЯ

СОЛОМІН Євген,

канд. наук із соц. комунік., доц.,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», пл. Народна, 3, м. Ужгород, 88000, Україна, e-mail: yevgen.solomin@uzhnu.edu.ua.

Аналізується масовокомунікаційна діяльність телеорганізацій Луганщини на різних етапах їхнього розвитку та підтверджується глибока інтеграція медіа в місцеву політичну систему, яка мала здебільшого антиукраїнські погляди. З'ясовано, що в період контроверсійних подій це сприяло формуванню та поширенню засобами телебачення антиукраїнських наративів, активному використанню медіаресурсу для проведення інформаційних атак у бік України. Уперше знищене у 2014 р. через окупацію росією частини території та відроджене у 2015 р. на контрольованих Україною територіях ТБ, розвиваючись у системі національного інформаційного простору, стикалось із проблемами системного характеру, частина з яких становила загрозу національній безпеці України. Повномасштабне вторгнення повторно знищило регіональне ТБ та призвело до окупації нових територій і анексії суверенного інформаційного поля.

Ключові слова: інформаційна війна, регіональне телебачення, національний простір, нацбезпека, телемовлення.

TELEVISION OF LUHANSK REGION BETWEEN THE INFORMATION AND FULL-SCALE WAR: DESTROYED REVIVAL

The article analyzes mass communication activities of the television organizations of the Luhansk Region at various stages of its development and confirms deep integration of the media into the local political system, which had in its majority anti-Ukrainian views. It was determined that during the period of controversial events this contributed to the formation and dissemination of anti-Ukrainian narratives by means of television, and active use of the media resource to carry out informational attacks towards Ukraine. First destroyed in 2014 due to Russia's occupation of part of the territory and revived in 2015 on the territories controlled by Ukraine, TV, developing in the system of the national information space, faced problems of systemic nature, some of which constituted a threat to the national security of Ukraine. A full-scale invasion once again destroyed the regional TV and led to the occupation of new territories and the annexation of the sovereign information field.

Key words: information war, regional television, national space, national security, telecasting.

Вступ. Активну стадію інформаційної війни телебачення Луганщини зустріло в єдиній системі національного простору, у який протягом тривалого часу вмонтовувалися пропагандистські наративи та проросійський порядок денний. Це стосується як регіонального та національного, так і європейського інформаційного (часто політичного) простору. Телебачення Луганщини протягом усього періоду існування було залучено в соціально-політичні, економічні та культурні процеси й стало одним із основних каналів транслявання смислів. Запобіжники захисту національного інформаційного простору повною мірою не спрацьовували. Однак сама лише масовокомунікаційна діяльність не призводила до появи сильних сепаратистських рухів із від'єднання територій, медіа були частиною спецоперації проти України. Гібридна ж

війна, яка прийшла слідом за інформаційною (березень–травень 2014 р.), довершила фізичну окупацію частини територій на Сході (ОРДЛО) та АР Крим і зумовила втрату суверенного інформаційного поля, ліквідацію українських медіа, на базі яких розпочали мовлення сепаратистські та пропагандистські телеканали. Отже, дослідження діяльності телеканалів Луганщини в умовах гібридної війни є *актуальними*, а визначення реальних механізмів захисту національного інформаційного поля такими, що потребують подальшої уваги науковців.

Теоретико-методологічне підґрунтя статті сформоване на основі досліджень науковців Ю. Бідзілі [4], присвячених еволюції комунікаційної системи; Є. Соломіна, пов'язаних із дослідженням становлення й розвитку луганського інформаційного мовлення та його трансформацій у різний період [7; 8], етапів анексії частини національного інформаційного простору [10; 13]; Б. Парахонського, Г. Яворської [5], які розглядають досвід України в протидії російській гібридній війні, аналізують чинники дестабілізації безпекового середовища в регіональному оточенні України; Г. Ковальського, В. Білецького [1], які досліджують інформаційну складову протистояння на Сході України, вплив на масову свідомість, застосування маніпулятивних інформаційних технологій.

Осмилення діяльності медіа найсхіднішого регіону, що функціонувало в кризових умовах, не піддавалося науковому осмиленню, тож у цьому полягає *новизна* дослідження.

Метою є розгляд масовокомунікаційної діяльності телеканалів Луганщини в умовах гібридної агресії та повномасштабної російсько-української війни.

Це передбачає розв'язання таких *завдань*: з'ясування особливостей та етапів розвитку телемовлення в регіоні як важливого чинника розуміння витоків сепаратизму та антиукраїнських настроїв, їх віддзеркалення в практиці масмедійної діяльності, визначення наявних загроз для системи інформаційної безпеки та аналіз діяльності телекомпаній Луганщини протягом 2015–2022 рр.

Об'єкт дослідження – масовокомунікаційна діяльність регіональних телекомпаній Луганщини, *предмет* – особливості виробництва й поширення медійного продукту в умовах гібридної та повномасштабної війни і окупації.

Методи дослідження. Порівняльно-історичний метод дозволив розглянути регіональне телебачення Луганщини в контексті суспільно-політичних і геополітичних трансформацій різного історичного періоду та виділити основні етапи його розвитку. Описовий та метод класифікації дали можливість дослідити інформаційно-комунікативну діяльність регіональних телеорганізацій як складову національної системи, виявити структурні та зовнішні зв'язки, системотвірні фактори, що сприяли переходу від розгляду певних елементів до аналізу системи. Системний підхід дозволив виявити тенденції щодо діяльності телекомпаній Луганщини у 2015–2022 рр., скласти цілісне уявлення про взаємозв'язки з елементами системи національної безпеки. Метод узагальнення дав можливість сформулювати відповідні висновки й пропозиції для подальшого дослідження телебачення після визволення захоплених територій та деокупації суверенного інформаційного простору.

Результати й обговорення. Соціально-політичні, економічні, культурні трансформації суспільства та геополітичні виклики мали свій вплив на соціокомунікативні процеси взагалі та медіасферу зокрема. Така екстраполяція громадсько-політичних відносин на медіадіяльність в умовах розвитку регіонального телевізійного мовлення Луганщини втілювалась в етапність його розвитку [7, с. 41]. За період 65-річного існування телеіндустрія краю пододала п'ять етапів розвитку, була знищена, відроджена й знову знищена.

Протягом першого (1956–1971 рр.) відбулося зародження й становлення системи регіонального телемовлення; другий етап (1971–1991 рр.) сприяв переходу на двопроблемне мовлення; демонополізація, утворення недержавних телекомпаній, формування сучасної системи телемовлення та наповнення її контентом, орієнтованим на

регіонального телеглядача, характерні для третього етапу (1991–2005 рр.); протягом четвертого (2006–2014 рр.) були впроваджені цифрові технології виробництва та поширення контенту, конвергентність.

Завершити цей етап регіональне телебачення змушене було дочасно, адже у 2014 р. розпочався перший етап російсько-української війни, який тривав до 24 лютого 2022 р. Гібридна війна як «комбінація конвенційних, іррегулярних та асиметричних засобів, що включають постійну маніпуляцію політичним та ідеологічним конфліктом, а також залучення сил спеціальних операцій та конвенційних збройних сил, агентів розвідки, політичних провокаторів, представників медіа, економічний шантаж; кібератаки; проксі-сервери та сурогати, пара-військові, терористичні й кримінальні елементи» [11] призвела до окупації територій та знищення регіонального телебачення (червень–липень 2014 р.) бойовиками терористичної організації «лнр» та запровадження сепаратистсько-пропагандистського мовлення на тимчасово окупованій та частково підконтрольній Україні території Луганщини.

Варто зазначити, що модель мовлення, яка існувала протягом чотирьох етапів, з одного боку, сформувала сучасну регіональну структуру ТРК, а з іншого – продовжувала «традиції глибокої інтеграції медіа в політичний капітал, з легітимізацією таємних політичних рішень еліт, сприяла змиканню інтересів медіа, фінансово-економічних та політичних еліт і регіональної влади» [7, с. 221], яка мала чітко виражені антиукраїнські погляди (винятком були голови Луганської ОДА О. Данілов (2005 р.) та Г. Москаль (2005–2006 рр.)). Тож регіональні ТРК («ЛОТ» (Державна організація «Луганська обласна державна телерадіокомпанія») та «ЛКТ» (обласне об'єднання «Луганське кабельне телебачення») більшою, а «ІРТА» (ТОВ «Незалежна телерадіокомпанія «ІРТА»») меншою мірою були залучені [8, с. 93–117] до побудови нової віртуальної реальності, де «утискали» та «закривали» російськомовні школи, схід «завжди годував» захід та «загрожував» бандерівцями й націоналістами, а Київ «ніколи не чув» «третьосортний» Донбас. Росія ж виступала єдиним захисником прав «образених» та «пригнічених» російськомовних громадян і несла «руській мір», православ'я та інші ідеологічні концепти.

«Російські військові агресори зважали на те, що відповідно до теорії мережецентричних війн чи не найголовнішою умовою успішної операції є встановлення домінування в інформаційному просторі супротивника» [1, с. 138], тому всі свої наративи безперешкодно реалізовували в національному інформаційному просторі чи то через пряму ретрансляцію продукту в медіа («ІРТА» транслувала програми російського ВАТ «Перший канал» [8, с. 70–71]), чи то через провайдерів кабельного мовлення (ОО «ЛКТ» [8, с. 69]), чи то через мережу аналогового та цифрового мовлення, зокрема Т-2, чи то через поширення антиукраїнського контексту в ефірі національних каналів («112-Україна», «NewsOne», «ZIK»).

Згаданий етап в розвитку системи телебачення в регіоні засвідчив відсутність у захисті національного інформаційного простору вчасних рішень державних органів. Єдиний крок, який вдалося більш-менш реалізувати на момент початку окупації території Луганської області у 2014 р., – заборонити транслувати «Первый канал. Всемирная сеть» (ВАТ «Перший канал»), «РТР-Планета», «Российский информационный канал «Россия-24» (ВГТРК «Всеросійська державна телевізійна та радіомовна компанія») та «НТВ Мир» (ВАТ «Телекомпанія НТВ»).

Власне, із моменту винесення заборони (11 березня 2014 р.) «ЛКТ», будучи провайдером програмного продукту, його не виконав. Директор телеканалу Г. Кудинов, на той момент чинний депутат Луганської обласної ради від Партії регіонів, заявив, що Нацрада не має права втручатися в господарську діяльність компаній, а провайдери мають зобов'язання перед абонентами. При цьому констатував, що обмеження в поданні інформації можливі лише при введенні надзвичайного стану, розриві дипломатичних відносин та початку військових відносин з іншою державою. Тому «ЛКТ»

відмовився припиняти ретрансляцію російських телеканалів, що сприяло подальшому розгойдуванню системи нацбезпеки. Керівник каналу намагався це питання винести на засідання сесії обласної ради, проте депутати вирішили не втручатися в господарську діяльність «ЛКТ». Лише 25 березня за рішенням Окружного адміністративного суду Києва «ЛКТ» відключив російські канали.

Власний продукт «ЛКТ» цього періоду був позначений антиукраїнськими закликами, підтримкою терористичної організації «лнр». Проте після захоплення приміщень каналу журналісти припинили роботу та «у своїй більшості виїхали за межі окупованої частини Луганщини» [10, с. 35]. Майно «ЛКТ» було «націоналізоване», а канал більше не відновив діяльність.

Протягом п'ятого етапу (2015 р. – 24 лютого 2022 р.) відбулось відродження, становлення та розвиток українського регіонального мовлення на підконтрольній частині області. У цей час перезапустилась «ІРТА», пізніше «ЛОТ» (об'єднався з телеканалом «До ТеБе» (Донецька ОДТРК), що дало змогу відновити мовлення й на Донеччину; у процесі реорганізації мовник змінив назву на «UA: Донбас», а згодом на «Суспільне Донбас»), почав мовлення телеканал «Донбас-онлайн» (ТОВ «ТРК “Донбас онлайн”») та з березня 2020 р. міжрегіональний телеканал «Дом» (Державне підприємство «Мультимедійна платформа іномовлення України») (орієнтований на мовлення в ОРДЛО).

Цьому етапу для телеканалів «ІРТА», «Суспільне Донбас», «Донбас-онлайн» характерне відновлення матеріальної бази, використання новітнього телевізійного й комунікаційного обладнання, вихід на новий рівень журналістської практики, що в сукупності змінило «якісні показники наповнення контенту, який став більш інтелектуальним, різножанровим, орієнтованим й на аудиторію тимчасово окупованих територій і ґрунтується на україноцентричних позиціях» [13, с. 37].

І якщо всі названі канали були україномовними, то державний цілодобовий розважально-інформаційний телеканал «Дом» став винятково російськомовним. Телеканал почав працювати 1 березня 2020 р. на прилеглих до лінії розмежування та тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей, АР Крим та м. Севастополь. Формат каналу (рис. 1) передбачав виробництво контенту, який би сприяв «поверненню в український суспільний, культурний, політичний порядок громадян на тимчасово окупованих територіях, пробудження почуття єдності, деокупації свідомості» [3].

Доступ до ТБ в ОРДЛО*

54% ЛЮДЕЙ, ЯКІ МЕШКАЮТЬ НА ТИМЧАСОВО ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ, НЕ МАЮТЬ ДОСТУПУ ДО УКРАЇНСЬКИХ ТЕЛЕКАНАЛІВ, 43% - ДО УКРАЇНСЬКИХ ІНТЕРНЕТ-САЙТІВ.

СПОЖИВАННЯ ІНФОРМАЦІЇ

* за даними ТК "Дом"

Рисунок 1 – Доступ до ТБ в ОРДЛО

Програмна концепція державного телеканалу «Дом» передбачала розвінчування міфів пропаганди, створення джерела об'єктивної інформації про сучасну Україну. Пе-

редавачів, що дозволяли подати сигнал, було встановлено 17 (5 – Луганська, 6 – Донецька області, 7 – АР Крим).

Мовлення ТК «Дом» доступно на його діджитал-майданчиках у мережі інтернет, через супутник (і це єдиний спосіб подати сигнал вглиб окупованого Криму, адже іншими наявними в Україні телекомунікаційними засобами цього зробити неможливо), OTT-платформи та мережі кабельних операторів. Проте точно сказати, чи доступний канал в ОРДЛО в цифровому та аналоговому форматах, як і на супутнику, не можна, адже відповідних замірів ніхто не робив.

Власна медійна продукція телеканалу викликала неоднозначну оцінку та критику медіаекспертів, як і стратегія розвитку, де «російська мова стала чи не єдиним видимим його ноу-хау. Натомість про життя та насущні потреби цільової аудиторії на каналі <...> не говорять взагалі» [2], як і про життя в ОРДЛО.

Загалом інформаційне поле Луганщини в цей період формувалось двома складовими. Перша полягала в тому, що в окупованій частині області безперешкодне «мовлення вели усі російські та місцевий пропагандистський канал» [10, с. 36], українські ж глушилися спецзасобами. Окрім того, сигнал з окупованої території заходив на підконтрольну й сепаратистським та російсько-пропагандистським мовленням частково покривався Станично-Луганський та Новоайдарський райони, м. Щастя та села й селища вздовж лінії розмежування. У цей час Україна на підконтрольній території області з перемінним успіхом відновлювала інформаційне поле, встановлюючи нові радіотелевізійні вежі та передавачі. Проте розв'язати проблему подання українського сигналу в найвіддаленіші прикордонні з росією села Марківського, Міловського, Новопсковського, Старобільського, Троїцького районів так реалізувати й не змогла через недостатню розвиненість національної інформаційно-комунікаційної інфраструктури та системи кіберзахисту, тому інформаційна безпека продовжувала зазнавати руйнівних дій з боку країни-агресора та бути невирішеним викликом для національної безпеки.

На фоні інформаційної агресії та проведення Антитерористичної операції (пізніше Операції об'єднаних сил) державне регулювання цією сферою та нормативно-правове забезпечення не відповідали викликам. Доктрина інформаційної безпеки (2017 р.) стала спробою поєднати повноваження державних органів влади та силових структур у діяльності щодо захисту суспільства й держави в межах національного інформаційного простору, проте документ не мав прямої дії. Доктрина закріпила важливість забезпечення інформаційної безпеки як такої, проте ця сфера в реальних умовах війни на Сході вимагала одночасних дій у кіберпросторі та інформаційному полі. Дослідження та світовий досвід [11, с. 14] якраз підтверджував, що безпеку інформаційного поля необхідно розглядати як єдине середовище у двох вимірах – людському та технічному (рис. 2).

Розгляд інформаційного та кіберсередовища як окремих паралельних інституцій є необґрунтованим, тому в медіаполі регіону реалізовувались інформаційно-психологічні операції (ІПСО), поширювалась дезінформація, продовжувалась безперешкодно заходити та курсувати антиукраїнський інформаційний продукт.

Невирішеною залишалась і проблема наповнення медіапростору в східних регіонах повноцінним національним продуктом. Моніторинг Національної ради з питань телебачення і радіомовлення в березні 2021 р. засвідчив, що на 18 FM-частотах і 11 телевізійних каналах [6] в окремих населених пунктах мовлення не ведеться через брак фінансування. Суперечливим є рішення і про кодування супутникового мовлення найбільш рейтингових телеканалів чотирьох медіагруп (2020 р.), що обмежило доступ до продукції глядачів по обидва боки лінії розмежування.

Довершує картину деструктивних для інформаційної безпеки України дій ситуація з відсутністю держпідтримки як українських регіональних медіа, так і провайдерів програмних послуг аналогового кабельного телебачення, IPTV, OTT, які працювали

Рисунок 2 – Інформаційний простір

вздовж лінії розмежування. У пошуках дешевого пакету програм провайдерів безоплатним було супутникове та ефірне мовлення російських каналів чи послуги російських OTT-платформ. Через це на значних територіях підконтрольної Україні частині Донецької та Луганської областей продовжили домінувати пропагандистські російські федеральні та регіональні сепаратистські телеканали.

П'ятий етап розвитку регіонального телемовлення завершився з початком повномасштабного вторгнення. «ІРТА», «Суспільне Донбас» (северодонецький офіс), «Донбас-онлайн» фізично виробляти та поширювати контент не могли, адже тимчасовий обласний центр Луганщини Северодонецьк опинився на передовій і згодом був окупований. Обладнання частково вдалося евакуювати телеканалам «ІРТА» та «Донбас-онлайн». Фактично відбулося повторне знищення регіонального телемовлення у межах всієї території Луганської області, суверенного інформаційного поля та поширення пропагандистського контенту на окуповану частину Сходу України.

Нетривалий час телеканали «ІРТА» та «Донбас-Онлайн» здійснювали періодичне мовлення на власних діджитал-платформах. «Суспільне Донбас», будучи регіональним підрозділом розгалуженого національного суспільного мовника України, втратив матеріально-технічну базу в Северодонецьку (відділення в Краматорську та всю його матеріально-технічну базу вдалося вивезти), але евакуйований творчо-виробничий колектив у різних форматах (зокрема в дистанційній, онлайн та ін.) долучився до виробництва контенту в національному марафоні «Єдиних новин», «Суспільне. Спротив», «Суспільне Новини» та, власне, «Суспільне Донбас».

2022 р. мав стати початком мовлення телеканалу «Дом» не лише для ОРДЛО, а й для внутрішньо переміщених осіб в інших регіонах країни, тобто національним. Через повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну канал втратив частину обладнання на Донбасі. Він почав ретрансляцію загальнонаціонального марафону «Єдиних новин». Із 12 вересня 2022 р. канал повернувся в ефір, став українськомовним. Передавачі «Дому» залишились у Покровську та Краматорську, інші були захоплені чи знищені, подавати сигнал в Луганську область та АР Крим наразі неможливо. На Донеччині «Дом» в аналоговому та цифровому форматах доступний лише в окремих районах, проте через постійні бої на східному фронті, проблеми в гуманітарній, цивільно-військовій, інфраструктурній сферах та сфері життєзабезпечення така масово-комунікаційна діяльність на засадах «комунікації з українцями, які вимушено зали-

шили свої домівки, стали внутрішньо переміщеними особами або виїхали за кордон» [3] у час війни є сумнівною.

Висновки та перспективи. Здійснений аналіз масовокомунікаційної діяльності телеорганізацій Луганщини засвідчив етапність розвитку, яка відповідає трансформаційним змінам суспільства відповідної доби й відображається в медіадіяльності та контенті. Сформована регіональна система телемовлення позначена глибокою інтеграцією в місцеву політичну систему, залежністю від еліт, які здебільшого мали чітко виражені антиукраїнські погляди та в період контрверсійних подій активно використовували медіа для маніпулювання, проведення ІПСО, формування паралельної віртуальної реальності, сприяли активній фазі інформаційної війни та відкритій агресії. Знищене у 2014 р. та відроджене у 2015 р. українське регіональне ТБ, розвиваючись у системі національного інформаційного простору, стикалося з проблемами системного характеру, частина з яких становила загрозу національній безпеці України.

Невирішені безпекові виклики та повномасштабна війна, яка розпочалась 24 лютого 2022 р. і триває донині, призвели до окупації практично всієї території Луганської області, повторного знищення системи українського регіонального телебачення, анексії суверенного інформаційного поля та його частотного ресурсу, який використовується російськими пропагандистськими мовниками. Про відродження, відновлення, подальші перспективи регіонального телебачення та шляхи реінтеграції, зокрема інформаційної сфери, варто говорити після деокупації території у межах загальноєвропейських кордонів.

Подальші дослідження масовокомунікаційної діяльності в умовах кризових викликів, гібридної та військової агресії, вважаємо перспективними з огляду на наявність викликів для глобальної системи інформаційної та транснаціональної безпеки.

1. Гібридна війна: in verbo et in praxi : монографія. Донецький національний університет імені Василя Стуса. Вінниця : ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 412 с.
2. Довженко О. Телеканал «Дом»: переозвучити Україну російською мовою. URL: <https://detector.media/kritika/article/175697/2020-03-20-telekanal-dom-pereozvuchyty-ukrainu-rosiyskoyu-movoyu/> (дата звернення: 20.12.2022).
3. Дом. Про канал. URL: <https://kanal-dom.tv/about/> (дата звернення: 21.12.2022).
4. Лінгвальний та екстралінгвальний аспекти комунікації в мультикультурному середовищі Закарпаття: монографія. Ужгород : РІК-У, 2021. 628 с.
5. Парахонський Б. О., Яворська Г. М. Онтологія війни і миру: безпека, стратегія, смисл : монографія. Київ : НІСД, 2019. 560 с.
6. Парламентський Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розробляє рекомендації щодо забезпечення стабільного українського мовлення на тимчасово окуповані та прикордонні території України. URL: <https://www.nrada.gov.ua/parlamentskyj-komitet-z-pytan-gumanitarnoyi-ta-informatsijnoyi-polityky-rozroblyaye-rekomendatsiyi-shhodo-zabezpechennya-stabilnogo-ukrayinskogo-movlennya-na-tymchasovo-okupovani-ta-prykordonni-teryto/> (дата звернення: 15.12.2022).
7. Соломін Є. О. Луганське інформаційне телемовлення: регіональна парадигма : дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : спец. 27.00.04. Луганськ, 2014. 222 с.
8. Соломін Є. О. Телевізійні новини. Луганський досвід : монографія. Ужгород : ФОП Береза А. Е., 2015. 209 с.
9. Соломін Є. О. Інформаційна безпека України: від анексії до концепції через війну на сході. Теле- та радіожурналістика. 2016. Вип. 15. С. 68–72.
10. Соломін Є. О. Україноцентризм і пропаганда: реалії регіонального телемовлення Луганщини. Вісник Національного університету «Львівська політехніка»: журналістика. Львів, 2021. Вип. 1, № 2. С. 33–39.
11. Isaac R. Porche III, Christopher Paul, Michael York, Chad C. Serena, Jerry M. Sollinger, Elliot Axelband, Endy Y. Min, Bruce J. Held. Redefining Information Warfare Boundaries for an Army in a Wireless World Copyright. Published by : [Rand Corporation](http://www.rand.org/), 2013. 176 p.
12. Newson Robert A. Counter-Unconventional Warfare Is the Way of the Future. How Can We Get There? Small Wars Journal. 2014. URL: <http://surl.li/fjipt> (дата звернення: 20.12.2022).

13. Solomin Ye. Television space of Luhansk region: step, that has been interrupted by war. Теле- та радіожурналістика. 2018. Вип. 17. С. 122–127.

1. Hybrid Warfare: in Verbo et in Praxi: monograph (2017), Donetsk National University named after Vasyl Stus, Nilan-LTD LLC, Vinnytsia, 412 p.

2. Dovzhenko, O. (2020), «Dom TV channel: rename Ukraine in Russian», available at: <https://detector.media/> (accessed 20 December 2022).

3. Dom TV channel, «House About the channel», available at: <https://kanal-dom.tv/about/> (accessed 21 December 2022).

4. Linguistic and Extralingual Aspects of Communication in the Multicultural Environment of Transcarpathia: monograph (2021), RIK-U, Uzhhorod, 628 p.

5. Parakhonskyi, B.O., Yavorska, H.M. (2019), Ontology of War and Peace: Security, Strategy, Meaning: monograph., NISD, Kyiv, 560 p.

6. «The Parliamentary Committee on Humanitarian and Information Policy is developing recommendations for ensuring stable Ukrainian broadcasting in the temporarily occupied and border territories of Ukraine», available at: <https://www.nrada.gov.ua/parlamentskyj-komitet-z-pytan-gumanitarnoyi-ta-informatsijnoyi-polityky-rozroblyaye-rekomendatsiyi-shhodo-zabezpechennya-stabilnogo-ukrayinskogo-movlennya-na-tymchasovo-okupovani-ta-prykordonni-teryto/> (accessed 15 December 2022).

7. Solomin, Ye. O. (2014), Luhansk Information Broadcasting: Regional Paradigm : PhD diss. (social sciences of communications), Luhansk, 222 p.

8. Solomin, Ye. O. (2015), Television News. Luhansk Experience: monograph., FOP Bereza A., Uzhhorod, 209 p.

9. Solomin, Ye.O. (2016), «Information security of Ukraine: from annexation to concept through the war in the east», Tele- ta radiozhurnalistyka [Television and radio journalism], iss. 15, pp. 68–72.

10. Solomin, Ye.O. (2021), «Ukrainocentrism and propaganda: realities of regional television broadcasting in Luhansk Region», Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnik»: zhurnalistyka [Bulletin of the Lviv Polytechnic National University: journalism], Lviv, iss. 1, no. 2, pp. 33–39.

11. Isaac, Porche, Christopher, Paul, Michael, York, Chad, Serena, Jerry, Sollinger, Elliot, Axelband, Endy, Min, Bruce, Held (2013), Redefining Information Warfare Boundaries for an Army in a Wireless World Copyright, Rand Corporation, Published by, 176 p.

12. Newson, Robert A. (2014), «Counter-Unconventional Warfare Is the Way of the Future. How Can We Get There?», In Janine Davidson Blogspot: Defense in Depth, october 23.

13. Solomin, Ye. (2018), «Television space of Luhansk region: step, that has been interrupted by war», Tele- ta radiozhurnalistyka [Television and radio journalism], iss. 17, pp. 122–127.

UDC УДК 070+654.197(477.61):355.01»20»+351.862.4

TELEVISION OF LUHANSK REGION BETWEEN THE INFORMATION AND FULL-SCALE WAR: DESTROYED REVIVAL

Solomin Yevhen, PhD (Social Communications),

Uzhhorod National University, 3 Narodna Square, Uzhhorod, Transcarpathian region, Ukraine, 88000, e-mail: yevegen.solomin@uzhnu.edu.ua.

ORCID – <https://orcid.org/0000-0001-6770-5505>.

Introduction. The activity of the television organizations of Luhansk region was analyzed, which proved the stages of its development. The stage of development, which falls on the period 2015-2022, is detailed.

Relevance of the study. The purpose of the article is to analyze the mass communication activities of the regional TV channels of the Luhansk region in the conditions of hybrid aggression and the full-scale Russian-Ukrainian war, which involves clarifying the features and stages of the development of television broadcasting, determining the existing threats to the information

security system, and analyzing the activities of Luhansk region's television companies during 2015-2022.

Methodology. A set of general scientific and special scientific methods and techniques was used: descriptive, comparative-historical, classification, statistical. Collectively, they became the only mechanism for performing the assigned tasks.

Results. The deep integration of the media into the local political system, which in its majority had anti-Ukrainian views, was confirmed, which during the period of controversial events contributed to the formation and dissemination of anti-Ukrainian narratives by means of television, the active use of the media resource to carry out informational attacks towards Ukraine. First destroyed in 2014 due to Russia's occupation of part of the territory and revived in 2015 on the territories controlled by Ukraine, TV, developing in the system of the national information space, faced problems of a systemic nature, some of which posed a threat to the national security of Ukraine. A full-scale invasion once again destroyed the regional TV and led to the occupation of new territories and the annexation of the sovereign information field.

Conclusions. Unresolved security challenges and a full-scale war led to the occupation of almost the entire territory of Luhansk region, the destruction of the Ukrainian regional television system, the annexation of the sovereign information field and its frequency resource used by Russian propaganda broadcasters. We consider further studies of mass communication activities in the conditions of an emergency, hybrid and military aggression to be promising in view of the presence of challenges for the global system of information and transnational security.

Key words: information war, regional television, national space, national security, telecasting.

Стаття надійшла до редакції 26.12.2022.